

Jan Wactawek - životopis

Jan Wactawek se narodil 13. července 1954 v Bystřici. Jeho život byl od samého počátku poznamenán nelehkými okolnostmi. Otec, Josef Wactawek, zemřel na tuberkulózu o Vánocích roku 1955, kdy bylo Janovi pouhý jeden rok a pět měsíců a jeho mladší sestře Vandě teprve dva měsíce. Jan tak vyrůstal bez otce pouze s matkou a sestrou.

Rodiče Jana Wactawka byli polské národnosti a pocházeli z rozdílného rodinného i náboženského prostředí. Otec pocházel z Mostů u Jablunkova z římskokatolické rodiny, matka Zuzana vyrůstala v Bystřici v evangelické rodině. Matka otce byla vdova, která vychovala dvanáct dětí. Během druhé světové války byla celá rodina na základě udání odsunuta na nucené práce do Německa. Josefovi bylo tehdy osmnáct let a byl nejstarším ze sourozenců, nejmladší sestře byly pouhé čtyři roky. Právě na nucených pracích se Josef a Zuzana, rodiče Jana Wactawka, poznali a zde se mezi nimi zrodil vztah.

Po návratu z války si přáli uzavřít sňatek, avšak jejich rodiny dlouho nesouhlasily kvůli rozdílnému vyznání. Nakonec jim bylo manželství povoleno, mimo jiné i proto, že oba byli zdravotně oslabeni. Manželství však trvalo jen krátce – pouhé dva roky. Po smrti otce žila rodina několik let v Mostech u Jablunkova, později se matka s oběma dětmi přestěhovala zpět do Bystřice ke svým rodičům, kteří měli velké hospodářství.

Jan vyrůstal ve velmi skromných podmínkách. S prarodiči obývali jednu kuchyni, ložnici měli na půdě. Dětství prožíval spíše v chudobě. Přesto později vzpomíná, že mu nic podstatného nechybělo a že vyrůstal v prostředí, kde cítil lásku a sounáležitost.

Navštěvoval polskou základní školu v Bystřici, od čtvrté třídy pokračoval ve škole v Nýdku a poté studoval na polském gymnáziu v Českém Těšíně. Jeho dospívání se odehrávalo v období komunistického režimu. V době, kdy byl v deváté třídě, docházelo k mírnému politickému uvolnění, přesto si musel dávat pozor na to, jak otevřeně vyjadřuje svou víru. Na střední škole již změny pociťoval výrazněji, ale opatrnost byla stále nutná.

Víra sehrála v jeho životě zásadní roli. Ztrátu otce si silněji uvědomil až v pozdějším věku, postupně však dospěl k přesvědčení, že Bůh se pro něj stal skutečným otcem, který mu v dětství chyběl. K osobní víře ho vedla rodina i vedoucí dorostu v Bystřici. Právě zde se setkal s velmi živým křesťanským společenstvím, účastnil se setkání mládeže i tajných biblických setkání. Bible se mu stala průvodcem životem a zdrojem vnitřní jistoty.

Po maturitě se rozhodl studovat teologii na vysoké škole v Bratislavě. Cesta ke studiu však nebyla jednoduchá – ke studiu teologie byl nutný státní souhlas, který nebyl samozřejmostí. Jan Wactawek byl považován za sociální případ, a proto souhlas získal. Během studia však byl velmi aktivní v práci s mládeží, čímž se jeho souhlas ocitl v ohrožení. Nakonec se mu podařilo studium dokončit a státní souhlas si obhájit.

Studium na Slovenské evangelické bohoslovecké fakultě v Bratislavě úspěšně ukončil v roce 1978. Poté byl uveden do úřadu duchovního Slezské církve evangelické augsburského vyznání. Působil jako vikář a administrátor sboru v Orlové, pastor sboru v Návsí u Jablunkova a později jako senior Jablunkovského seniorátu. V letech 2011–2017 zastával úřad biskupa SCEAV. Sám o své životní cestě říká, že si ji nevybral vědomě, ale že jej Bůh životem vedl.

Ani po odchodu do důchodu nepřestal být aktivní – pracoval jako administrátor sboru v Hrádku a od roku 2020 působí dodnes ve sboru v Bystřici. Vykonával také funkci předsedy představenstva Slezské diakonie a dříve působil jako externí vyučující dogmatiky na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity.

Jan Wactawek je ženatý s Helenou Wactawkovou, rozenou Cieslarovou. Seznámili se už v mládí, kdy si vzájemně projevovali sympatie. Jejich vztah postupně přerostl v hlubokou lásku, která podle jeho slov stále roste. Společně vychovali dva syny a dnes se radují ze čtyř vnuků.

Ve volném čase se věnuje mnoha zájmům. Od dětství je vášnivým čtenářem, hraje na housle, píše básně a věnuje se překladům. Významnou součástí jeho života je také obnova farností a práce s mladými lidmi. Díky své všestrannosti, hluboké víře a životním zkušenostem se stal výraznou osobností duchovního i kulturního života regionu.